

E-Tim Elul 5780
Teshuvah in the Thought of Rav Kook
Yehudah Mirsky
Session Number 1: Catch the Wave

Source number 1 – The Sefirot

כתר
חכמה
בינה
חסד גבורה
תפארת
נצח הוד
יסוד
מלכות

Source Number 2, Rabbi Joseph Gikatilla, (1248-after 1305), Sefer Sha'arei Orah, Warsaw ed. (1873), pp. 85b-86a

רבי יוסף ג'יקאטיליא, ספר שערי אורה (מאה ה 13) מהדורת ווארשא (תרמ"ג), עע' פה:-פו.
ועוד לפי שהוא (ספירת בינה) כך נקרא רחובות הנהר (בראשית לו:לז) שהוא מקום שאין לו מצרים ואין שום משטין ומעכב ומניע להטיב...ולפיכך נקרא רחובות. וע"ז נאמר (שמואל ב כב:כ) ויצא למרחב אתי והבן זה מאד. והספירה הזאת נקראת בלשון רז"ל תשובה והטעם לפי שהנשמות נאצלות ממקום זה...ולפי דרך זה יש לך להתבונן מהו סוד התשובה הנאמרת בתורה שזהו סוד תשובת הנפש למקום שנעקרה ממנו וחוזרת למנוחתה כאומר (תהלים קי"ז): שובי נפשי למנוחי

And moreover it (the Sefirah of Binah) is called “expanses of the river” (after Gen. 36:37), for it is a place without boundaries, with no adversary or hindrance or obstacle to doing good...and so it is called “expanses” and of this is written (2 Sam. 22: 2) “and he took me out to the open space” and understand this well. And this sefirah is called in the language of the Sages *teshuvah*, and the reason is that the soul emanate from this place...and along these lines you should contemplate the esoteric meaning of the *teshuvah* talked about in the Torah, which is the secret of the soul’s return to the place from which it was uprooted and its return to rest, as he (the Psalmist) wrote (Ps. 117: 17), “return, my soul, to your rest.”

Source number 3. Rabbi Moshe Cordovero (1522-1570), Pardes Rimonim 23:8 (Munkacz ed., 1906, vol. 2, p. 17b)

חירות הוא בבינה כי משם יוצא החפשיות והחירות
Freedom is in (the Sefirah of) *Binah* because from there proceed liberty and freedom

Ibid, 23:22, vol. 2, p. 45

הבינה נקראת תשובה והטעם כי שם תשובת הדברים וההיות כלם בסוד היובל. ומשם חוזרים ההויות ומתפשטים ומתגלגלים השמיטות וחוזרים ומשלימים היקפם וחוזרים ונבלעים במקומם בסוד היובל.

(The Sefirah) *Binah* is called *Teshuvah* because it is the return of all things and existents by the inner meaning of *Yovel* (Jubilee). And from there the existents head out again and spread themselves out and circulate/reincarnate through the course of *shemittot* (briefer cycles) and complete their rounds and return and are absorbed in their place by the inner meaning of *Yovel* (Jubilee).

Source number 4. Maharal of Prague (1525-1609), Netivot Olam, Netiv Ha-Teshuvah, chap. 2, Haim Pardes, ed., pp. 372-3

דע לך, כי התשובה היא לאדם מצד כי האדם נברא בתחלתו בלי חטא, וכאשר הוא שב אל השם יתברך אז האד חוזר אל התחלתו... וכשאר בנא אדם עושים תשובה וחוזקים אל התחלתם העולם מג כן חוזר את התחלתו, לתקן כל קלקול שהוא בעולם

You should know that *teshuvah* pertains to man because he was in his beginning born without sin, and when one returns to God he returns to his beginning... and when people undertake *teshuvah* and return to their beginnings the world too returns to its beginning, to restore and repair every ruined thing in the world.

Ibid, p. 377

ודבר זה הוא סדר העולם, שהעולם הזה שב אל השם יתברך ואין לו קיום מצד עצמו, רק הוא שב אל השם יתברך אשר ממנו הוא נמצא ואליו שבים כל הנמצאים. וזהו קיום שלהם מפני שהם שבים אל השם יתברך.

And this is the order of the world, that this world returns to God and has no existence in and of itself, it only returns to God from Whom it was brought into existence and to Whom all existents return. And that is their existence, that they return to God.

Source number 5, Ramhal, (Rabbi Moshe Chaim Luzzatto, 1707-1746) Da'at Tevunot

רמח"ל, דעת תבונות סימן קסח, מהדורת חיים פרידלנדר ע"ק פח-קפט
...ואמנם כלל תיקון הבריאה חילק אותו ב"ה בין כל הנשמות אשר עשה לעבדו, לפי מה שידע היות הגון לכל אחד מהן לפי הענין שברא אותו, שהוא דבר העלם מאוד מאוד...

...yet God, blessed is He, so divided the general *tikkun* (restoration, repair, reparation) of creation among all the souls that He fashioned to serve Him, according to His knowledge of what would befit each one of them per the matter for which He created him, which is a very, very hidden thing...

Source number 6. Ya'aqov Yosef of Polnoyye, Toldot Ya'aqov Yosef, (1780) Ki Tetze, p. 197c, cited in Sefer Ba'al Shem Tov, Parshat Beshalah, vol. 2, p. 23, n. 1) (Lodz, 1938)

תולדות יעקב יוסף פרשת כי תצא דף קצ"ג ע"ג (מובא ספר בעל שם טוב פרשת בשלח סוף הגהה א, ח"ב ע' כג)
כי שופר גדול הוא בינה, תשובה, שעל ידי תשובה, יוצאים מגלות ושעבוד היצר הרע לחירות עולם, בסוד קרבה אל נפשי גאלה, שמעתי ממורי זלה"ה (הבעל שם טוב) וזה היה גם כן יציאת מצרים כמ"ש וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים, על ידי בינה שהוא תשובה יצאו ומה שהיה בעבר היא בהוה ובעתיד וכו'

For the great shofar is *Binah, Teshuvah*, for by *Teshuvah*, we leave exile and the enslavement of the evil inclination for eternal freedom, by the inner meaning of *my soul nears its Redeemer*, I heard from my teacher of blessed memory (i.e. the Baal Shem Tov), that this was also the case with the exodus from Egypt as is written *and the children of Israel left Egypt Hamushim* (i.e. in fifties), via *Binah*, which is *Teshuvah*, the left and that which was in the past is in the present and future.

Source number 7. Rav Kook, Mussar Avikhah (c. 1897), Zvi Yehudah Kook ed., 1945, p. 40

הרב אברהם יצחק הכהן קוק, מוסר אביך (נכתב בערך תרנ"ז), (מהדורת תש"ה, בעריכת הרב צבי יהודה קוק)
ע' 40

יסוד תיקון העבודה הוא לסדר כל דבר וכל כח, בין בנפש ובין בעולם, ביושר על מכוננו, ולא להפך הסדרים ולמנוע בזה השפעת הכחות. האלהים עשה את האדם והעולם ישר, במלוא הכחות והאמצעים הדרושים להשלמת הגוף והנשמה, להוצאתם אל הפועל, להיטיב ולהשכיל, והמבטל את הסדר הנמשך מהנהגתו ית' הרי הוא מחריב ומהרס.

The foundation of *tiqqun* is to organize every thing and every power, be it in the soul or the world, justly in its place, and not to reverse order and thus prevent the effluence of forces. *God made man and the world straight (yashar)* (sic) (after Ecc. 7:29), with the plenitude of powers and means necessary for perfection/wholeness of body and soul, to do good and to intellect, and one who undoes the order derived from His governance ravages and destroys

Source Number 8. Rav Kook, Eyn Ayah to Tractate Berakhot, 6:7 (c. 1901), vol. 2, p. 173

תכלית המציאות היא כדי שתצא את הפועל הבחירה הטובה של עשיית הטוב והחכמה בחופש גמור מרצון וחפץ פנימי.

The purpose of existence is to actualize the good choice of doing good and acting wisely in utter freedom from an inner will and desire.

Source Number 9. Rav Kook, Pinkas Aharon Be-Boisk (1903-04), Piska 56, pp. 67-68

התשובה קדמה לעולם, מפני שהחיים השלמים הם דוקא על פי הטבע, והטבע אינו בעל הסתכלות, על כן החטא מוכרח, אין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא (!), והתשובה מתקנת הקלקול. אבל שיהיה האדם בלתי חוטא מפני שיבטל החיים בטבעם, זהו עצמו החטא היותר גדול. וכפר עליו מאשר חטא על הנפש. על כן יסוד העולם היא התשובה, עולם החירות, שעל שם כך מכנים שם ד' אלהים חיים.

Repentance preceded the world (BT Pesachim, 54a) because perfected life occurs specifically in nature, and nature is blind, and so sin is necessary, *there is no mortal who does not sin* (Ecc. 7:20) and repentance repairs the damage. But that a man be free of sin because he has undone natural life, that is the greater sin. *And he shall atone for sinning*

against his soul (Num. 6:11).¹ And so the foundation of the world is repentance, the world of freedom 'olam ha-herut, for whose sake God's Name is called "life."²

Source Number 10, Rav Kook, Orot Ha-Teshuvah, 4:3 (this passage was written sometime before WWI),

התשובה הכללית, שהיא עלוי העולם ותקונו, והתשובה הפרטית, הנוגעת לאישיות הפרטית של כל אחד ואחד, עד כדי דקות הפרטים של תקוני התשובה המיוחדים, שרוח-הקודש יודע לפרטם לפרטים היותר בודדים – הן ביחד תכן אחד, וכן כל אותם תקוני התרבות, שעל ידם העולם יוצא מחרבנו, סדרי החיים החברתיים והכלכליים, ההולכים ומשתכללים עם תקוני כל חטא ועוון מחמורים שבחמורים עד דקדוקי סופרים ומדות חסידות היותר מפלגות – כלם הם חטיבה אחת, ואינם מנתקים זה מזה, וכלהו לחד אתר סליקין.

The broad, collective, *teshuvah*, which is the elevation and repair of the world, and the particular and individual, which touches on the specific personality of each and every one, down to the minute details of the specifics of the repairs of *teshuvah*, which the Holy Spirit knows to designate to the most distinct details – are all together of one piece, and similarly all the repairs and improvements of culture by which the world rises from its destruction, forms of social and economic life which are continually improving, along with the repairs and restorations of every sin and trespass, from the most severe to the most fine-tuned and the most far-reaching forms of saintliness – all are one integral unity, and are not detached from one another, *and all ascend to one place.* (after Zohar II: 162b)

Source Number 11, Rav Kook, Orot Ha-Teshuvah, 5:3-4

העולם מכרח הוא לבוא לידי תשובה שלמה. אין העולם דבר עומד על מצב אחד, כי אם הולך הוא ומתפתח, וההתפתחות האמתית השלמה מכרחת היא להביא לו את הבריאות הגמורה, החמרית והרוחנית, והיא תביא את אור חיי התשובה עמה.

The world must necessarily arrive at perfect *teshuvah*. The world does not stand still, rather it goes and develops and the true perfect development must bring to it perfect health, material and spiritual, and with it, bring the light of the life of *teshuvah*

רוח התשובה מרחף בעולם והוא נותן לו את עקר צביונו ודחיפת התפתחותו, ובריה בשמיו הוא מעדן אותו ונותן לו את כל כשרון יפיו והדרו.

The spirit of *teshuvah* blows in the world and gives it its chief character and the impetus to its development, and with the scent of its fragrances it renders it more delicate and gives it its quality of beauty and splendor.

Source Number 12. Rav Kook, Orot Ha-Teshuvah, 9:1 (this passage was written sometime before WWI)

הרצון הבא מכחה של התשובה הוא הרצון העמוק של עומק החיים, לא הרצון השטחי שהוא תופס רק את הצדדים הרפים והחיצוניים של החיים, כי אם אותו הרצון שהוא הגרעין היותר פנימי ליסוד החיים, והרי היא העצמיות הגמורה של הנשמה

¹ He presumably has in mind the Talmudic comment (BT Nedarim 10a) that this refers to the Nazirite who has assumed a supererogatory vow of asceticism.

This text is reprinted in *Orot Ha-Teshuvah* 5:6a, with substantial changes. ²

The will which derives from the power of *Teshuvah* is the deep will of the depth of life, not the superficial will which grasps only the weak and external sides of life, but rather the will which is the innermost nucleus of the foundation of life, and it is the very selfhood of the soul.

Source Number 13. Rav Kook, Orot Ha-Teshuvah 6:1

התשובה באה משאיפת המציאות כלה להיות יותר טובה ומזככת, יותר חסינה ומעלה ממה שהיא. בתוך חפץ זה חבוי כח-חיים של התגברות על המדה המגבלת של ההויה ועל חלשותיה. והתשובה הפרטית, של האדם היחיד, וקל וחומר של הצבור, שואבת היא את כחה ממקור חיים זה, שהוא פועל תמיד בעזו פעלה בלתי פוסקת.

Teshuvah derives from the aspiration of all existence to be more good, refined, stronger and better than it is. Hidden in this desire is a life-force that would overcome the limited dimension of being and its weaknesses. And the particular *teshuvah*, of an individual, and all the more so of the community, draws its strength from this fount of life, which continually exercises its strength in never-ending action.

Source Number 14. Rav Kook, Orot Ha-Teshuvah, 17:1, 3 (c. 1920-1924)

תחית האמה היא היסוד של בנין התשובה הגדולה, תשובת ישראל העליונה ותשובת העולם כולו שתבוא אחריה.

The national renaissance is the foundation of the great edifice of *teshuvah*, the higher *teshuvah* of Israel of the entire world that will follow in its train.

גם מתוך החל יגלה הקדש, וגם מתוך החפש הפרוץ יבוא העל האהוב. עבותות זהב ישתרגו ויעלו גם מתוך השירה החפשנית, ותשובה מזהירה תצא גם מתוך הספרות החיצונית. זאת תהיה הפליאה העליונה של חזון הגאלה, יגמל זה הציץ, יפרח הפרח, יבשל הפרי, וידע העולם כולו, כי רוח הקדש מדבר בכנסת ישראל בכל תנועת רוחה, וסוף הכל היא לתשובה המביאה רפואה וגאלה לעולם

From the secular too the holy will be revealed, and from the licentious will there will come the blessed yoke. Bonds of gold will interweave and rise too from the freethinking (aka secular) poetry, and a shimmering *teshuvah* will emerge as well from the alien literature. That will be the heavenly wonder of the vision of redemption, that shoot will flower, the bud will blossom, the fruit will ripen, and the whole world will know, that the holy spirit speaks through *Knesset Yisrael* in every movement of its spirit, and the end of all is the *teshuvah*, which brings healing and redemption to the world.

Source Number 15. Rav Kook, "Zer'onim: Tzimaon le-El Hai," *Orot*, p. 119 (originally published in *Ha-Tarbut Ha-Yisraelit* (1913))

מקום מנוחתנו הוא רק באלוהים

Our only resting place is in God